

PRIME MINISTER'S OFFICE

EVALUAREA IMPACTULUI BUGETAR ÎN POLITICILE PUBLICE– experiențe din Finlanda

Întărirea capacității politicii Guvernului din România
Ian 19.- 20. , 2005
Consilier Markku Harrinvirta PMO, FINLAND

1. CADRUL POLITICII FISCALE

- Funcția de bază a politicilor fiscale este de a susține **dezvoltarea economică stabilă** prin
 - Stabilirea **veniturilor și costurilor** publice precum și a raportului dintre acestea
 - **Alocarea** de resurse publice (și venituri) și creșterea eficienței alocative (**eficiență și productivitate**)
 - Instrumentele principale în obținerea eficienței le reprezintă **procesul bugetar și îndrumarea performanței** în acest sens
- **Impacturile bugetare** sunt evaluate în urma unor decizii pe termen lung, mediu, anuale și săptămânale

2. PROCESUL DE STABILIRE A BUGETULUI

- **Structura principală a procesului de stabilire a bugetului (ciclic) :**
 - **Direcții pentru pregătirea planurilor și bugetelor financiare** (octombrie 2005)
 - **Planuri operaționale și financiare pentru 2007-2010** ale ministerelor (decembrie 2005)
 - **Limite pentru cheltuieli pentru 2007-2010** (martie 2006)
 - **Propuneri de buget pentru 2007** ale ministerelor (mai 2006)
 - **Propunerea de buget a Guvernului pentru 2007** (septembrie 2006)
 - **Bugetul de stat 2007** (decembrie 2006)

2. PROCESUL DE STABILIRE A BUGETULUI (cont.)

- **Planurile operaționale și financiare ale ministerelor** stabilesc targeturi politice pe termen mediu pentru ramurile administrative și propun limite de cheltuieli ministeriale
- **Limitele de cheltuieli** (cadru de buget) determină strategia financiară pe termen mediu a guvernului și creionează (de jos în sus) pregătirea propunerii anuale de buget; cadrele generale sunt obligatorii, și sunt hotărâte în cadrul Programului Guvernamental
- **Propunerile de buget** specifică strategia financiară anuală și definesc targeturile de eficiență pentru politicile și funcțiile publice și stabilesc cadrele pentru acestea
- **Bugete suplimentare** sunt acordate aproximativ de două ori pe an, acestea reprezentând un mecanism important de gestionare a cheltuielilor neașteptate (aflate în cadrul de buget)
- Guvernul își poate crește propunerea de buget

3. PERSONAJE PRINCIPALE ÎN PROCESUL DE STABILIRE A BUGETULUI

- **Guvernul:** discuții colegiale pe marginea limitelor de cheltuieli și a bugetului anual; în cadrul acestor sesiuni se decide strategia financiară și se creionează noi inițiative; temele controversate sunt rezolvate de către miniștri
- **Ministerul de Finanțe (MOF)** (personaj important): conduce bilateralele (majoritatea creșterilor de buget ale ministerelor sunt respinse în negocieri bilaterale), schițează Propunerea de Buget și Limitele de Cheltuieli (schițează agenda pentru Guvern)
- **Primul Ministru:** conduce sesiunile de buget ale Guvernului, conlucrează strâns cu MOF; biroul Primului Ministru nu are un rol important în procesul de stabilire a bugetului
- **Parlamentul:** aprobă bugetul; membrii Parlamentului au dreptul de a face moțiuni de buget; Parlamentul poate aduce modificări propunerii de buget (practic, modificările sunt minore)
- **Alte personaje:** Comitetul cabinetului de Politică Economică, Comitetul cabinetului de Finanțe, Biroul de Buget în cadrul MOF, Ministere, Controlor Financiar Guvernamental

4. PROCEDURA DE EVALUARE A IMPACTULUI

- Scopul este de a asigura **eficiența** politicilor publice și **productivitatea** activităților publice prin stabilirea target-urilor pentru politicile și funcțiile publice, stabilirea **utilizărilor** acestora, urmărirea rezultatelor și a conturilor
- Baza utilizărilor majore: costuri reale, schimbări în costuri și volume, cheltuieli anterioare, utilizări discreționare, legislație
- **Resurse suficiente+rezultate favorabile =** alocare eficientă
- În procesul de stabilire a bugetului **utilizările corecte cantitativ** sunt asigurate de către oficialii bugetari ai Oficiului Bugetar (rol important) și de către ministere
- **Evaluarea** impacturilor bugetare și eficiență operațiunilor se realizează atât *ex ante* (legislație) cât și *ex post*

4. PROCEDURA DE EVALUARE A IMPACTULUI (cont.)

- Ministerele au obligația de a evalua **impacturile economice ale legislației *ex ante***, **Biroul de Buget** (Comitetul Cabinetului Financiar) **verifică** propunerile legislative din punctul de vedere al impactului economic și bugetar
- În **evaluarea *ex post*** problema se pune dacă politicile curente pot fi considerate **suficiente în relație cu dezvoltarea prezentă și viitoare a societății**
- În procesul de stabilire a bugetului problemele de adecvare și eficiență a costurilor sunt de importanță extremă (și foarte greu de evaluat)
- **Reevaluarea Guvernamentală anuală a activității** reprezintă o unealtă de maximă importanță în monitorizarea și evaluarea finanțelor și operațiunilor statului
- **Controlorul Financiar Guvernamental** este un personaj nou și important în inspectarea managementului financiar și în evaluarea proceselor, productivității și a adecvării

5. CUM SĂ AIBĂ REZULTAT PROCESUL DE STABILIRE A BUGETULUI ȘI EVALUAREA IMPACTULUI?

- În Finlanda **instituțiile bugetare** de bază au rezultate bune (creștere stabilă, finanțe publice echilibrate; totuși: îmbătrânirea, serviciile publice locale?)
- Problema fundamentală este **echilibrul între centralizare și decentralizare** a puterilor și funcțiilor
 - Politica (strategia) bugetară centralizată (MOF, PM, coordonarea lor, Limite de Cheltuieli, etc.)
 - Evaluarea impactului bugetar centralizat/coordonat (Biroul de Buget, Ministere)
 - Suport centralizat pentru management financiar (Controlor Financiar Guvernamental, Biroul de Buget)
 - Îndrumare centralizată/decentralizată a performanței (Guvern, MOF, ministere)
 - Planificare, management și operațiuni decentralizate, și implementarea Bugetului (ministere, agenții)

5. CUM SĂ AIBĂ REZULTAT PROCESUL DE STABILIRE A BUGETULUI ȘI EVALUAREA IMPACTULUI? (cont.)

- Dezvoltarea ulterioară este necesară în **priorizarea, coordonarea și analiza politicilor**
 - Procesul și ierarhia scopurilor adecvate, structura bugetului?
 - Conducerea sectorului public local?
 - Dezvoltarea ulterioară a analizei adecvării/adecvării costurilor pe termen lung?
 - Comunicarea rezultatelor analizei politicii către creatorii politicilor (MOF, PMO)
 - Utilizarea mai eficientă a ICT etc.